

KLAGANDE

Region Östergötland

MOTPART

Migrationsverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Linköpings dom den 20 december 2018 i mål nr 3343-17, se bilaga A

SAKEN

Statlig ersättning enligt förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar (NyErsF)

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten beviljar, med ändring av förvaltningsrättens dom och Migrationsverkets beslut den 8 mars 2017 i ärende med diarienummer 7.4.2-2016-186090, Region Östergötland ersättning för kostnader för vårdnadshavarnas boende enligt ansökan.

YRKANDEN M.M.

Region Östergötland yrkar att kammarrätten ska besluta att regionens ansökan hos Migrationsverket ska bifallas i sin helhet och anför bland annat följande. Tillämplig bestämmelse i 33 § NyErsF anger inte uttryckligen att kostnader för vårdnadshavarnas närvaro är exkluderade. Vårdnadshavarnas närvaro och deltagande har varit absolut nödvändigt för att tillförsäkra nödvändig vård och kostnader för anhörigövernattning inom vården har sådant nära samband med vården att kostnaderna ska ersättas. Patienten ifråga var vid vårdtillfället ett sjuårigt barn utan rättshandlingsförmåga och som efter läkares ordination skickades till ett annat landsting för en avancerad hjärtoperation med högst osäkert behandlingsförlopp. En förutsättning för att ett sjuårigt barn ska kunna medverka direkt i sin vård är vårdnadshavarnas direkta deltagande och fysiska närvaro. Av 1 kap. 8 § patientlagen (2014:821) framgår att när hälso- och sjukvård ges till barn ska barnets bästa särskilt beaktas. – Regionen ger in och hänvisar till utlåtande den 18 januari 2019 av överläkaren Peter Andersson vid Internationella Medicinska Programmet, Katastrofmedicinskt Centrum, vid Universitetssjukhuset Linköping.

Migrationsverket motsätter sig ändring av förvaltningsrättens dom och anför i huvudsak följande. Föräldrarnas boendekostnader kan inte anses nödvändiga för utförande av operation eller ses som kostnader för medicinsk vård av barnet. Det intyg som har bifogats kan inte anses styrka att kostnaderna är ersättningsgilla eftersom de inte kan ses som medicinsk vård eller vård för barnet. Kostnaderna har inte ett sådant nära samband med vården att de ska ersättas enligt 33 § NyErsF och de har inte varit nödvändiga för att tillförsäkra att barnet får nödvändig vård. Det är kostnader för den faktiska, medicinska vården som kan ersättas.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Överläkaren Peter Andersson vid Internationella Medicinska Programmet, Katastrofmedicinskt Centrum, vid Universitetssjukhuset Linköping uppger i utlåtande den 18 januari 2019 bland annat följande. M A opererades med öppen hjärtkirurgi med behov av lungmaskin på grund av ett hjärtfel. Det rörde sig om ett avancerat ingrepp med behov av många kompletterande behandlings- och utredningsinsatser både före och efter utförandet. Ett ensamt sjuårigt barn kan sällan i alla lägen samarbeta på det sätt som krävs utan har av den anledningen behov av stor närhet till vårdnadshavare/föräldrar för stöd. I händelse av komplikationer kan hastiga beslut om åtgärder behöva fattas. Fysisk närvaro av föräldrar med vårdnadshavans ansvar är då helt nödvändigt för att behandlande läkare ska kunna diskutera och förklara behandlingsstrategi. Boendekostnader för föräldrar är en nödvändig del av den medicinska behandlingen för pojken.

Kammarrätten gör följande bedömning.

Frågan i målet är om regionen kan få ersättning för kostnader för vårdnadshavarnas boende i ett patienthotell i samband med M A:s hjärtoperation.

Såsom förvaltningsrätten har uttalat anges inte i NyErsF vad som avses med kostnader för hälso- och sjukvård. I förordningen anges inte heller närmare vad som avses med varaktig vård. En princip bör vara att det är kostnader för medicinsk vård som ska ersättas. Även kostnader som är nödvändiga för att tillförsäkra att den enskilda personen får ersättningsgrundande vård har emellertid ett sådant nära samband med vården att dessa ska ersättas.

Med hänsyn till M A:s allvarliga situation och att behandlingen enligt överläkaren Peter Anderssons intyg krävde vårdnadshavarnas fysiska närvaro var kostnaderna för vårdnadshavarnas övernattning i patienthotellet

nödvändiga för vården av M A. Kostnaderna har i och med detta ett så nära samband med vården av M A att regionen har rätt till ersättning för dessa med stöd av 33 § NyErsF. Överklagandet ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Bengt Green
kammarrättsråd
ordförande

Anders Poulsen
kammarrättsråd
referent

Elin Åkerberg
adjungerad ledamot

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING****DOM**
2018-12-20
Meddelad i LinköpingMål nr
3343-17**KLAGANDE**
Region Östergötland**MOTPART**
Migrationsverket
Anvisning barn och statlig ersättning nyanlända**ÖVERKLAGAT BESLUT**
Migrationsverkets beslut den 8 mars 2017, diariernr 7.4.2-2016-186090**SAKEN**
Ersättning enligt förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar (NyErsF)**FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Migrationsverket avslag genom det överklagade beslutet delvis Region Östergötlands ansökan om ersättning för hälso- och sjukvårdskostnader gällande personen M.A. i den del som avsåg kostnader för föräldrarnas övernattnings. Som skäl för beslutet angavs att bestämmelsen om ersättning för hälso- och sjukvårdskostnader riktar sig till individer och inte till familjer.

Region Östergötland begär att ansökan om ersättning ska bifallas i sin helhet.

Migrationsverket anser att överklagandet ska avslås.

VAD PARTERNA HAR ANFÖRT

Region Östergötland

Syftet med bestämmelserna om statlig ersättning till sjukvårdshuvudmän är bl.a. att underlätta mottagandet av sjuka och funktionshindrade flyktingar (prop. 1983/84:124 s. 46 och prop. 1993/94:100, bilaga 12 s. 197 f.). I ersättningsförordningen görs beträffande landstingens rätt till ersättning för vårdkostnader inte någon skillnad mellan olika former av hälso- och sjukvård. Det enda som anges är att vården ska vara varaktig och ha ordinerats av läkare. Enligt Högsta förvaltningsdomstolen innebär detta att patientens hälsotillstånd och vårdbehov ska ha bedömts av läkare och att den vård som patienten genomgått ska ha rekommenderats av läkare (Högsta förvaltningsrättens avgörande i mål 6054-15).

I praxis från regering har slagits fast att kostnader som är nödvändiga för att tillförsäkra att den enskilde får ersättningsgrundande vård har ett sådant nära samband med vården att även dessa bör ersättas under förutsättning att villkoren i övrigt är uppfyllda. Bland annat har kostnader för hjälpmedel och sjukresor ersatts som kostnader för nödvändig vård (Regeringens beslut i ärenden med dnr A2012/219/IU, A2013/923/IU, A2011/92/IU och A2014/668/IU).

Enligt Riksavtalet för utomlänsvård ingår även kostnader för anhörigboende eller motsvarande om anhörigs närvaro behövs utifrån patientens medicinska behov. Därutöver stadgas både i regionens interna riktlinjer och i Nordisk standard avseende barns rättigheter och behov inom hälso- och sjukvården (NOBAB p. 2) att barn och ungdomar som patienter har rätt att ha sina föräldrar hos sig under hela hälso- och sjukvårdsvistelsen.

I målet avses ersättning för kostnader hänförliga till anhörigboende för föräldrar till ett vid vårdtillfället sjuårigt barn. Med hänsyn till bl.a. behandlingens art och patientens ålder var föräldrarnas närvaro och engagemang en nödvändig förutsättning för att tillförsäkra en god vård. Detsamma gäller patientens eget behov av föräldrarnas närvaro. Föräldrarna är i egenskap av vårdnadshavare de som har att besluta i barnets angelägenheter, vilken innebär att vården inte kunnat genomföras utan föräldrarnas samtycke, deltagande och absoluta närvaro. Föräldrarnas närvaro har alltså varit nödvändig för att tillförsäkra patienten erforderlig ersättningsgrundande vård. Kostnaderna för föräldrarnas övernattningskostnader har därmed ett direkt samband med de vårdkostnader som uppkommit i samband med behandling av patienten. Det är också en grundläggande princip att barnets bästa alltid ska beaktas när hälso- och sjukvård ges. Detta framgår bl.a. av patientlagen, hälso- och sjukvårdslagen och dess förarbeten.

Migrationsverket

Andra kostnader än kostnader för den individ som vården avser, exempelvis anhörigas personliga kostnader, är inte sådana kostnader som det kan utgå statlig ersättning för enligt 33 § NyErsF. Det må var både behjärtansvärt och förståeligt att ett sjuårigt barn vid vårdtillfället av trygghetsskäl önskar ha sin förälder eller sina föräldrar i närheten då det ligger på sjukhus, men vården torde ur rent medicinsk synpunkt ha varit genomförbar även utan förälders medverkan. Migrationsverket har vid tillämpning av paragrafen att ta ställning till den faktiska vården. Orsakssambandet räcker inte till. Den sökta ersättningen hamnar alltför långt bort från den flyktingsituation som ska utgöra grunden för det varaktiga vårdbehovet som avses i 33 § NyErsF. Kostnaden avser alltid en specifik individ som är patient och inte hela eller delar av individens familjer.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering

Av 33 § NyErsF framgår följande. Ett landsting har rätt till ersättning för kostnader för hälso- och sjukvård av en utlänning som på grund av en sjukdom eller ett funktionshinder som utlänningen hade när han eller hon först togs emot i en kommun eller som annars har ett direkt samband med utlänningens situation som skyddsbehövande måste beredas varaktig vård som ordinerats av läkare. Ersättning lämnas endast om vården bedömts ha en varaktighet av minst tre år och landstingets sammanlagda vårdkostnad för utlänningen uppgått till lägst 60 000 kronor under en tolvmånadersperiod. Ersättningens storlek bestäms enligt Riksavtalet för utomlänsvård om inte annat avtalats.

Bestämmelserna i 33 § NyErsF överensstämmer i allt väsentligt med 34 § i förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. Regeringen har vid prövning om rätten till statlig ersättning enligt sistnämnda paragraf uttalat bl.a. följande. En principiell utgångspunkt bör vara att kostnader för medicinsk vård ska ersättas. Kostnader som är nödvändiga för att tillförsäkra att den enskilde personen får ersättningsgrundande vård har ett sådant nära samband med vården att även dessa bör ersättas, under förutsättning att villkoren i övrigt är uppfyllda (se bl.a. de av klaganden åberopade regeringsbesluten).

Förvaltningsrättens bedömning

Fråga i målet är om Region Östergötland har rätt till statlig ersättning enligt 33 § NyErsF för kostnader hänförliga till föräldrars boende i samband med deras sons hälso- och sjukvård.

I NyErsF anges inte vad som avses med kostnader för hälso- och sjukvård. I enlighet med regeringens uttalanden i ovan nämnda beslutet torde dock utgångspunkten vara att det är kostnader för medicinsk vård som ska ersättas. Enligt regeringens uttalanden kan även andra kostnader som är nödvändiga för att tillförsäkra att den enskilde får nödvändig vård ha ett sådant nära samband med vården att även dessa bör ersättas.

Den i målet aktuella kostnaden avser föräldrarnas övernattning i samband med att deras barn vårdats på sjukhus. Förvaltningsrätten ifrågasätter inte att barnet mått bra av att ha sina föräldrar närvarande under vårdtillfället. Enligt förvaltningsrätten kan dock kostnaden för föräldrarnas övernattning inte anses som en kostnad för barnets hälso- och sjukvård. Såvitt framgår har kostnaden för föräldrarnas övernattning inte heller varit nödvändig för att tillförsäkra att barnet får nödvändigt vård och kan därför inte anses ha haft ett sådant nära samband med vården att kostnaden bör ersättas. Att barn enligt regionens interna riktlinjer och andra administrativa dokument har rätt att ha sina föräldrar hos sig under sjukhusvistelse eller att barnets bästa alltid ska beaktas vid sjukhusvård medför enligt förvaltningsrätten inte att regionen har rätt till statlig ersättning för kostnaden enligt NyErsF. Migrationsverket har därmed haft fog för sitt beslut att avslå ansökan i den del som avser kostnader för föräldrarnas övernattning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-03).

Marika Ericson

Rådman

I avgörandet har även nämndemännen Eva Berglund, Carin Palm och Barbro GM Pettersson deltagit. Föredragande har varit Marie Wickström.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.